

DNI CYSTERSKIE * Europejskie Dni Dziedzictwa ' 2010

Wycieczka autokarowa po dawnym opactwie łądzkim * 18.09.2010 * PTTK Konin

„Od pomysłu do przemysłu” - pod takim hasłem odbywały się tegoroczne Europejskie Dni Dziedzictwa. Koniński historyk Jerzy Łojko cofnął to hasło aż do epoki Mieszka III czyli do XII wieku, kiedy to na ziemie piastowskie zostali sprowadzeni cystersi. Największe święto cysterskie to przypadające 14 września Podniesienie Krzyża Świętego. Tak powstał pomysł **DNI CYSTERSKICH '2010**, a sojusznikiem w jego realizacji stał się Oddział PTTK w Koninie. W programie **DNI CYSTERSKICH** znalazł się wykład Jerzego Łojko **"Dzieje parafii Gosławice – w kręgu powiązań modlitewnych"** 16 września w kościele w Koninie-Gosławicach, wycieczka po dawnym opactwie łądzkim i prezentacja dokumentów 11 października w MBP w Koninie.

Nieraz nie zdajemy sobie sprawy, ile pozostawili nam cystersi. Przechodząc obok konińskiego ratusza powinniśmy spojrzeć na zegar, przeniesiony z Łądu po kasacie zakonu. Cystersi rozwijali szlaki handlowe i lokowali miasta. Spopularyzowali cegłę w budownictwie, prowadzili gospodarkę rybacką na swoich akwenach, rozwijali hodowlę, rolnictwo, młynarstwo i pszczelarstwo. Zajmowali się architekturą i sztuką. Wprowadzili chorał, dzięki nim zapisujemy nuty w pięciolinii.

Trasę po posiadłościach opactwa cysterskiego opracował Jerzy Łojko. 18.09 zaczęliśmy od wsi **Koszuty Małe**. Powitał nas stęskniony proboszcz ks. Ksawery Wilczyński, racząc od progu sensacjami o losach wizerunków maryjnych. Zbudowany na sztucznym pagórku drewniany kościółek zawdzięczał swoje położenie cystersom, a przy ołtarzu stała figura jednego z nich. Jerzy Łojko dał wykład o duchowości zakonu, ujarzmianiu rzek, młynarstwie i zarybianiu jezior. Zwrócił uwagę lokalizację kościoła przy dawnym trakcie pielgrzymkowym 5 Braci.

W **Ostrowie Kościelnym** nowy proboszcz Marek Żurawski (od marca 2010, wcześniej wikariusz w Słupcy) zaprosił do odnowionego kościoła. Tu również czuć było cysterskiego ducha. Kościół położony był przy szlaku pielgrzymkowym do Gniezna i do jezior: Niedziegieł, które było własnością klasztoru, i Powidźnia, w którym cystersi mieli prawo połowu ryb. Kolejną miejscowością było **Kowalewo Opactwo** z kościołem ufundowanym przez prymasa Antoniego Ostrowskiego 1784 roku. Tutaj przez kilka lat w XVIII w. był proboszczem Jędrzej Kitowicz (1728-1804). Od wielu lat proboszczem jest tu ks. Tadeusz Piaskowski SBD, za którego czasów kościół jest sukcesywnie remontowany. Od niego pojechaliśmy do **Łądu**. Kasata zakonu miała miejsce w 1819 r. Po niemal 200 latach obejrzelśmy zachowane podwórze gospodarcze, sień i krużganki klasztoru pocysterskiego w Łądzie. Malowidła Adama Swacha przypomniały czasy świetności łądzkiego opactwa. Jerzego Łojko omówił życie i sens posługi zakonników w refektarzu. Kolejną garść interpretacji rzucił Jerzy Łojko pod wspianą kopułą łądzkiego kościoła, a w sali opackiej omówił poczet opatów.

Gospodarcze osiągnięcia cystersów przybliżył nasz cicerone w mieście **Zagórowie**. Przejeżdżając przez **Kopojno** również usłyszeliśmy o wydarzeniach związanych z cystersami. Drewniany kościół w **Rzgowie**, leżący na skraju imperium opackiego, był ostatnim punktem tematycznej trasy. Rękopisy i nekrologi cysterskie przedstawił Jerzy Łojko 11.10.2010 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Koninie.

Tekst i zdjęcia: Wanda Gruszczyńska Więcej zdjęć: <http://konin.pttk.pl>

